

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การจ่ายค่าเลี้ยงชีพ และการเปลี่ยนแปลงค่าเลี้ยงชีพภายหลังการสมรสสิ้นสุดลง
ชื่อผู้เขียน	จิระจิตติ กะการดี
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์พินิจ ทิพย์มณี
สาขาวิชา	นิติศาสตร์
ปีการศึกษา	2558

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหลักเกณฑ์การจ่ายค่าเลี้ยงชีพ และการเปลี่ยนแปลงค่าเลี้ยงชีพ ตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 5 ว่าด้วยครอบครัว โดยศึกษาถึงแนวคิด ทฤษฎี และเจตนารมณ์ของการจ่ายค่าเลี้ยงชีพ และการเปลี่ยนแปลงค่าเลี้ยงชีพ ซึ่งมีขึ้นเพื่อความสงบเรียบร้อยของประชาชนด้านสังคม ที่มีความสำคัญต่อการอยู่ร่วมกันของคนในสังคม รวมถึงศึกษาหลักเกณฑ์การจ่ายค่าเลี้ยงชีพ และการเปลี่ยนแปลงค่าเลี้ยงชีพ ของกฎหมายต่างประเทศ เพื่อให้เห็นว่า หลักเกณฑ์การจ่ายค่าเลี้ยงชีพ และการเปลี่ยนแปลงค่าเลี้ยงชีพ ตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 5 ว่าด้วยครอบครัว เกิดความเป็นธรรมกับคู่สมรสฝ่ายซึ่งมีสิทธิได้รับค่าเลี้ยงชีพ และคู่สมรสฝ่ายซึ่งมีหน้าที่จ่ายค่าเลี้ยงชีพหรือไม่ อันเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาต่อการอยู่ร่วมกันของประชาชนในสังคม

จากการศึกษาพบว่า ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 5 ว่าด้วยครอบครัว ไม่ได้บัญญัติความหมายของคำว่า “ค่าเลี้ยงชีพ” ไว้อย่างชัดเจน และไม่ได้บัญญัติหลักเกณฑ์การจ่ายค่าเลี้ยงชีพ และการเปลี่ยนแปลงค่าเลี้ยงชีพ ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของการจ่ายค่าเลี้ยงชีพ และการเปลี่ยนแปลงค่าเลี้ยงชีพ ซึ่งมีขึ้นโดยมีความมุ่งหมายในการเยียวยา และบรรเทาความเดือดร้อนให้กับคู่สมรสซึ่งได้รับความเดือดร้อน ซึ่งไม่สามารถประกอบอาชีพ หรือหารายได้เลี้ยงตนเอง อันเนื่องมาจากการสมรสสิ้นสุดลง และมีขึ้นโดยมีความมุ่งหมายไม่ให้คู่สมรสฝ่ายซึ่งมีหน้าที่จ่ายค่าเลี้ยงชีพต้องรับภาระจ่ายค่าเลี้ยงชีพมากเกินไปจนเกินไป จึงทำให้เกิดปัญหาในกรณีคู่สมรสฝ่ายซึ่งได้รับความเดือดร้อน เนื่องจากไม่สามารถประกอบอาชีพ หรือหารายได้เลี้ยงตนเอง อันเนื่องมาจากการสมรสสิ้นสุดลง ไม่ได้รับค่าเลี้ยงชีพ หรือได้รับค่าเลี้ยงชีพน้อยเกินไป และทำให้คู่สมรสฝ่ายซึ่งมีหน้าที่จ่ายค่าเลี้ยงชีพต้องรับภาระจ่ายค่าเลี้ยงชีพมากเกินไปจนเกินไป

ผู้ศึกษาจึงขอเสนอแนวทางให้มีการปรับปรุงแก้ไขประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 5 ว่าด้วยครอบครัว โดยกำหนดนิยามของคำว่า “ค่าเลี้ยงชีพ” ให้ชัดเจน และบัญญัติหลักเกณฑ์การจ่ายค่าเลี้ยงชีพ โดยให้ศาลเป็นผู้พิจารณากำหนดจำนวนค่าเลี้ยงชีพ และวิธีชำระค่าเลี้ยงชีพทุกกรณีและในคดีหย่าให้นำเอาเหตุแห่งความยากจนของกลุ่มสมรสฝ่ายหนึ่ง ซึ่งไม่ได้มีความผิดไปเป็นเงื่อนไขแรกในการพิจารณาลิทธิในการได้รับค่าเลี้ยงชีพ โดยยกเว้นให้เหตุฟ้องหย่า ซึ่งไม่ได้เกิดจากความผิดของกลุ่มสมรสฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด ในกรณีที่กลุ่มสมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีสภาพร่างกายซึ่งไม่อาจร่วมประเวณีได้ตลอดกาล ตามมาตรา 1516(10) ซึ่งไม่สามารถทำมาหาเลี้ยงชีพตนเองได้ มีสิทธิได้รับค่าเลี้ยงชีพ และในกรณีที่กลุ่มสมรสฝ่ายที่วิกลจริต ตามมาตรา 1516 (7) ไม่ต้องฟ้องหรือฟ้องแย้ง เพื่อใช้สิทธิเรียกร้องค่าเลี้ยงชีพ อันเป็นการคุ้มครองให้กลุ่มสมรสฝ่ายซึ่งได้รับความเดือดร้อน เนื่องจากไม่สามารถประกอบอาชีพ หรือหารายได้เลี้ยงตนเอง อันเนื่องมาจากการสมรสสิ้นสุดลง มีสิทธิได้รับค่าเลี้ยงชีพตามสมควร รวมทั้งนำการกระทำของกลุ่มสมรสฝ่ายซึ่งมีสิทธิได้รับค่าเลี้ยงชีพ โดยใช้สิทธิไม่สุจริต ไปเป็นเงื่อนไขในการเปลี่ยนแปลงค่าเลี้ยงชีพ เพื่อไม่ให้กลุ่มสมรสฝ่ายซึ่งมีหน้าที่จ่ายค่าเลี้ยงชีพรับภาระจ่ายค่าเลี้ยงชีพมากเกินไป

Thesis Title	Legal implications in regulations regarding the alimony and its modification after dissolution of marriage
Author	Jirathiti Kakarndee
Thesis Advisor	Associate Professor Pinit Tipmanee
Department	Law
Academic Year	2015

ABSTRACT

The objectives of this thesis are to study the related provisions regarding alimony and the variation of the alimony according to the Thai Civil and Commercial code part 5 regarding family law by studying related concepts, theories and rationale behind the related provisions regarding alimony that enacted in the purpose to maintain the public order as well as the living quality of the people in the society. This Thesis will also study the provisions regarding alimony and the variation of the alimony in the foreign countries in order to support that the related provisions regarding alimony and the variation of the alimony in accordance with the Thai legislations regarding family law provided in the civil and commercial code can provide fairness to the one spouse that has the right to gain the alimony and also to the one spouse who has to pay the alimony so as to prevent the difficulties of living together of the people in the society.

The study found that the Thai Civil and Commercial code in the part of family law does not clearly provide the definition of the “alimony” and also does not provided the provisions regarding alimony and the variation of the alimony in the way correspond with the rationale behind these provisions that aims to remedy and decrease the difficulties for the one spouse who cannot find alternative jobs or alternative livelihoods due to the termination of the marriage. Moreover, the current provisions regarding alimony aim to protect the one spouse who has a duty to pay the alimony from over paying. Therefore, one spouse who cannot make a living due to the termination of the marriage has to bear unreasonable living cost.

From the reasons stated above, the author would like to propose that the Thai legislation of the family law of the civil and commercial code should be amended the definition of the “alimony” for making clearer as well as the provisions regarding alimony. The amount of

alimony and the all paying methods should be provided by the courts. In the case of divorce, I propose that the poverty of the honest spouse should be the first factor for the court to consider regarding the alimony. Furthermore, one spouse who was sued on the ground of divorce in case that he or she has a physical disadvantage so as to be permanently unable to cohabit as husband and wife section 1516 (10) and cannot make a living, has a right to gain the alimony. In the case that one spouse has been an insane person according to section 1516 (7) of the civil and commercial code, he or she does not need to exercise their right in order to claim the proper alimony due to the termination of marriage. Lastly, the actions of the dishonest spouse who has the right to gain the alimony should become one of the conditions of the consideration in order to decrease the alimony so as to protect one spouse from over paying the inappropriate alimony.